

Eliminace negativních dopadů profesní adjustace

**Neocenitelné
zaměstnavatelské benefity**

Labour vincit omnia

Práce pomáhá překonávat všechno.

Práce = nezbytná potřeba.

Etické krédo:

Lidé se zdravotním postižením potřebují intenzivní pomoc ze strany společnosti, aby mohli rozvinout své schopnosti a zapojit se do normálního života.

PROFESNÍ ADJUSTACE

- **Adjustace** znamená přizpůsobení se společenským podmínkám: jedinec je přijímá, ale také vytváří.
- Nepřetržitý, v průběhu života neukončený **proces socializace** jedince.
- **Profesní adjustace:**
 - přizpůsobení se profesnímu uplatnění
 - přizpůsobení se pracovnímu uplatnění,
 - úskalí a překážky,
 - problematiky přizpůsobení se u OZP.

Teorie a praxe profesní adjustace

Potřeba ocenění

- úsilí každého jedince je dosáhnout ocenění,
- osoby ve skupině srovnávají jedna s druhou navzájem a vyhýbají se osobám, od kterých se liší,
- obtížnost srovnatelnosti,
- potřeba ocenění je frustrována.

Očekávaná role

- Chování OZP je z velké části určeno očekáváním druhých lidí, že právě pouze tak se tato osoba může chovat.
- Nepostižení se chovají už předem daným způsobem, který je určen jejich názorem na tuto skupinu.
- Postoje okolí vedou k pasivitě, deprivaci, k nevyužívání potencionálních schopností, které osoba má.

NEOCENITELNÉ BENEFITY

- Efektivnosti pracovního uplatnění ve směru **užitku pro kvalitu života OZP.**
- Sledování nejen z hlediska přínosů finančních toků, ale primárně z hlediska neocenitelných benefitů.
- Celospolečenský efekt jako určující faktor.
- Benefity negenerují záporné finanční toky.
- Benefity nepopírají smysluplnost zaměstnávání, ale podporují kvalitu života

NEOCENITELNÉ BENEFITY ZAMĚSTNÁVÁNÍ OZP

Výzkum z roku 1999 (Anderson)

- Zvýšení sebeúcty - 79%
- Zvýšení kontroly nad vlastním každodenním životem - 84%
- Nové zájmy a společenské aktivity - 84%
- Větší zapojení do společnosti 100%
- Přesun do role dospělého člověka (společnosti i rodinou) - 89%
- Zvýšení povědomí o postižení v místní společnosti - 100%

Krejčířová 2006

- společenské uplatnění,
- formování imaginativně emotivních složek integrity osobnosti,
- rozvoj zájmů a společenských aktivit,
- možnost eliminace sociálně patologických jevů,
- navázání nových kontaktů a přátelství,
- zvýšení prestiže v postavení v rodině a okolí.

SPOLEČENSKÉ UPLATNĚNÍ

- Profesní příprava formovala postoje k práci a k profesnímu uplatnění. Při neuplatnění na trhu práce musí nutně docházet k rozporu s již poznaným a realitou.
- Nejčastější reakcí je rychlá rezignace.
- Uvedený „prostoje“ mezi školou a zařazením na trh práce je v přímé úměrnosti: *Čím větší je prostoje, tím prohloubenější je negativní vztah k práci.*
- Délka nezaměstnanosti je **demotivující** vzhledem k hledání práce a k její potřebě.

FORMOVÁNÍ IMAGINATIVNĚ-EMOTIVNÍCH SLOŽEK INTEGRITY OSOBNOSTI

- Permanentní práce na sobě s cílem dosáhnout vnitřní integrity je významným edukačním faktorem práce OZP.
- Úspěšné zařazení OZP do zaměstnání, můžeme počítat jako benefitu, protože posiluje sebepoznávání a sebevědomí.
- Zaměstnání mu pomáhá v orientaci ve společenských požadavcích.
- Stabilizace neuváženého jednání a eliminace společensky nežádoucích projevů.
- Posílení pocitu důležitosti, významnosti, jedinečnosti.

ROZVOJ ZÁJMŮ A SPOLEČENSKÝCH AKTIVIT

- Smysluplnost a cílevědomost chování je určována motivem. Způsob chování je však determinován situací, v níž se jedinec nachází.
- V rámci volnočasových aktivit posilujeme aktivní sociální dovednosti, které *„mohou navíc podstatně zvýšit šance mladých lidí na úspěšnost i v celé další profesní a osobní kariéře“*.
- Jsou nejen důležitým pedagogickým aspektem, ale i zcela konkrétní otázkou a výzvou nám všem.

MOŽNOST ELIMINACE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Preventivní přístupy je nutno diferencovat při respektování osobních zvláštností jedinců a cílových skupin, včetně specifik sociálního prostředí, s nimiž jsou ve vzájemné interakci.

Prevence je z ekonomického hlediska efektivnější než pozdější pokusy o nápravu

NOVÁ PŘÁTELSTVÍ

- získání kvalitativně nových vztahů,
- možnost kontaktovat absolventy jiných škol, kteří pracují na stejném pracovišti jako on,
- vzniká šance rozšířit okruh přátel,
- rozvíjí se i poznání a zájmy v návaznosti na nová přátelství.

ZVÝŠENÍ PRESTIŽE V POSTAVENÍ V RODINĚ A OKOLÍ

- Trvalé zaměstnání jednoznačně zvyšuje i postavení OZP v rodině.
- Narušuje se tím mnohdy přetrvávající ochranný vztah rodičů, kteří mají tendenci v OZP vidět děti a ne dospělé osoby.
- Skutečnost, že člověk s mentálním postižením začal pracovat na otevřeném trhu práce, může pomoci pochopit i jeho rodině a nejbližšímu okolí, že dospěl a je schopen se v mnoha situacích samostatně rozhodovat.
- Problém – opačný efekt.